

# YERLEŞTİRME VE KORUMA İÇİN DİĞER TAMAMLAYICI YOLLAR

Vatansız kişilerin yerleştirilmeye eşit seviyede erişimi  
olmasını sağlamak

[Sorun nedir?](#)

[Cephe hattı mülteci görevlisi olarak ne yapabilirim?](#)

[Politika düzeyinde nelerin değişmesi gerekiyor?](#)

[Bu konu hakkında daha fazla bilgi ve ek kaynaklar](#)

## SORUN NEDİR?

Yerleştirilme ve korumaya giden diğer yollara erişim eksikliği vatansız kişileri **tehlakeli durumlara** dŐŐürüyor ve hayatlarını **riske sokuyor**.

- Vatansız kişiler, sığındıkları ilk ÷lkede, yemek, konaklama, sağlık hizmeti, eğitim, doğum kaydı veya baŐka haklara eriŐimlerinin sınırlı olması veya hiğ olmaması gibi ayrımcı durumlarla karŐılaŐabilirler.
- Vatansız kişilerin, aŐırı fakirlik ve insan ticareti, insafsız/tehlakeli çalışma koŐulları, cinsel/cinsiyete dayalı Őiddet veya baŐka tür taciz gibi istismar hallerine itilme riski daha yüksek olabilir. Vatansız çocukların erken evlenme veya çocuk asker olma riski daha yüksek olabilir.
- Bazı yerleştirme programları spesifik vatansız kişileri hariç tutmaktadır. Örneğin, Birleşik Krallık tarafından tasarlanan Suriyeli Yerleştirme Planı korunma ihtiyaçları yüksek olduğu ve Suriye vatandaŐı olsalardı yerleşim hakları olacağı halde [Suriye'den gelen Filistinli mültecilerin çoğunu hariç tutmuŐ ve](#) onlara yerleŐme seçeneği vermemiŐtir.
- Tamamlayıcı koruma yollarına erişimi olmayan vatansız kişiler, savaŐ bölgelerinde kalmak veya emniyete ulaŐmak için tehlikeli yollardan geçmek zorunda kalırlar.

## CEPHE HATTI MÜLTECI GÖREVLİSİ OLARAK NE YAPABİLİRİM?

**TKSA: Tanı, Kaydet, Sevk Et ve AraŐtır!**

### 1. Vatansızlığı tanı

Herkesin bir uyruğu olduğunu veya her vatansız kişinin vatansız olduğunu bildiğini varsaymayın. Bazı kişilerin "uyruk" kavramını vatandaşlık olarak değil, etnik köken veya topluluk olarak algıladığının bilincinde olun. Yerleştirme için uygunluk değerlendirilirken, vatansızlık olasılığının [tarama prosedürlerinde](#), yeterince irdelenip irdelenmediğini veya vatansızlığa dair birincil göstergelerin kaydedilip kaydedilmediğini dikkate alın ve gerekirse daha ayrıntılı inceleme yaparak vatansızlığın, daha yüksek koruma risk veya ihtiyacıyla bağlantılı olup olmadığını tespit edin. Yerleştirilmiş kişilere yardım ederken, vatansızlık riskini ve bununla ilgili ihtiyaçları göz önünde bulundurun.

## 2. Uyuşma ilişkin dayanak eksikliğini ve vatansızlık belirtilerini kaydedin

Birinin vatansızlık riski olduğunu tespit ederseniz veya kişi vatansız olduğunu iddia ediyorsa, bu önemli bilgiyi kişiyle ilgili tüm belgelere kaydedin. Vatansızlığı doğru bir şekilde kaydedebilmeyi sağlayacak alan bulunmayan formlarda, bir kayıt olması için formun üzerinde bir yere not edin ve kişiyi bu konu ve gelecekteki olası önemi hakkında bilgilendirin. Gerekli olduğunda daha sonra erişilebilmesi için ilgili belgelerin birer kopyasını da dosyanızda saklayın.

## 3. Uzman tavsiyesine, desteğine ve bilgisine sevk edin

Muhtemel bir vatansızlık vakası tespit ederseniz, kişiyi, yardım edemeyeceklerini görmek için ülkenizde veya işyerinizde vatansızlık ve vatandaşlık konusunda uzmanlaşmış kuruluşlara yönlendirin. Bazı [üyelerimiz](#) yardımcı olabilir. Mülteci müdahale katılımcıları için [rehberimizi/posterimizi](#), mülteciler ve sığınmacılar için [kısa rehberimizi](#) indirin ve kullanın.

## 4. Yerleştirilme ve tamamlayıcı koruma tedbirleri bağlamında vatansızlık konularında araştırma yapın.

Aşağıda daha fazla bilgi mevcut olmakla birlikte, web sitemizde çok daha fazla detay bulabilirsiniz (bağlantılar aşağıdadır).

- [UNHCR'nin Bireysel Çalışma modülü](#) (8.6)
- [UNHCR'nin Mülteci Yerleştirme El Kitabı](#) (özellikle 1.2.3 ve 7.2.2)
- [Avrupa'ya yerleşmiş olan Bhutanlı mültecilerde vatansızlık: Çözumsuz bir sorun](#)
- [Vatansızlık ve Ukrayna'da Yaşanan Krize Tepkiler](#)

## POLİTİKA DÜZEYİNDE NELERİN DEĞİŞMESİ GEREKİYOR?

- Devletlerin ve uluslararası kuruluşların ayrımcılığı engellemeleri ve vatansızlığa bakılmaksızın, korunma ihtiyacına dayalı olarak mülteci yerleştirmeye **eşit erişim sağlamaları** gerekir.
- Yerleştirme prosedürlerinde, belgelendirme eksikliği de dahil olmak üzere, **vatansız mülteciler ve aile üyelerinin özel durumlarına anlayış gösterilmelidir**.
- Yerleştirme veya tamamlayıcı koruma başvurularında karar alan yetkili merciler, vatansızlık hakkında **makul düzeyde eğitim ve bilgiye** sahip olmalıdır.
- Devletler vatansız kişilere, **korumaya yönelik tüm tamamlayıcı yollara eşit erişim** sunmalıdırlar. Buna örnek olarak Ukrayna krizine cevaben hazırlanan geçici koruma yönergesi verilebilir.

## BU KONU HAKKINDA DAHA FAZLA BİLGİ VE EK KAYNAKLAR

Mülteci olmayan vatansız kişilerin yerleştirilmesi akut koruma ihtiyacı duyulan bazı durumlarda mümkün olabilir. [UNHCR'nin bireysel çalışma modülü](#) (8.6) "vatansız bir kişinin durumunun mevcut ev sahibi ülkede veya önceden ikamet edilen diğer ülkede çözülemediği ve belirsizliğini koruduğu hallerde yerleşim yeri sağlanabileceğini" belirtmektedir. Vatansız kişinin vatandaşlığa kabul edilme veya düzenli ikamet izni alma seçeneği yoksa ve temel haklardan mahrum kalıyorsa, mülteci olmasa da yerleştirilmeye uygun olabilir.

**Yerleştirilmiş vatansız kişilerin vatandaşlığa kabul edilmelerine ilişkin şartlar gevşetilmelidir.** Örneğin, Bhutan'dan [Avrupa'ya yerleştirilen](#) bir grup yaşlı ve vatansız

mültecinin, yeni ülkelerinde vatandaşlığa kabul edilmek için gereken dil şartını sağlaması imkânsız görünüyordu. Bu tür durumlarda esneklik gösterilmelidir.

**Tamamlayıcı yollar vatansız kişileri de kapsamalıdır.** Zulüm ve silahlı çatışmadan kaçan vatansız kişilerin tüm koruma yollarına eşit erişimi olmalıdır, fakat vatansız kişiler genellikle bundan hariç tutulur. Örneğin, AB ülkeleri, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ve devam eden silahlı çatışmasına cevaben, Geçici Koruma Yönergesini yürürlüğe koydular. Bu yönerge, Ukraynalıların AB üye devletlerine ve üye devletler arasında taşınmalarına izin vermektedir. Ancak [Geçici Koruma Yönergesinin vatansız kişilere uygulanabilirliği konusunda sınırlamalar mevcuttur](#) ve birçok vatansız kişi farklı Üye Devletlerde değişen derecelerde hariç tutulmaktadır. Benzer şekilde, [Birleşik Krallığın Ukrayna'ya uyguladığı vize rejimi](#), Ukrayna vatandaşlarının belirli aile üyelerinden olmadıkları sürece vatansız kişileri hariç tutmaktadır.

### Daha fazla bilgi edinin

[Avrupa Vatansızlık Ağı Vatansız Yolculuklar](#)

[Vatansızlık Dizini](#)

[UNHCR Vatansızlığa Son internet sayfası](#)

[UNHCR'nin Vatansızlık Üzerine Bireysel Çalışma Modülü](#) [Vatansızlık ve Sosyal Kapsayıcılık Enstitüsü](#) [Devletsiz](#)

[Vatansızlık ve Sosyal Kapsayıcılık Enstitüsünde](#) ya da [Melbourne Üniversitesinde](#) bir kursa [katılın](#)

Avrupa'daki organizasyonlar, eğitim fırsatları konusunda [ENS ile iletişime](#) geçebilirler. E-posta listemize/bültenimize [abone olabilir](#), bizi sosyal medyada) takip edebilir ve [Vatansız Yolculuklar kampanyasını destekleyebilirsiniz](#).



VATANSIZLIK, HOLLANDA, DANIMARKA VE BİRLEŞİK KRALLIĞA YERLEŞTİRİLEN BHUTAN TOPLULUKLARI İÇİN ÖNEMLİ BİR SORUN HALINE GELDİ... BU DAVETLİ MISAFIRLERİN GÖRÜNÜRDE HIÇBİR ÇÖZÜM OLMASIZIN VATANSIZ BİR HAYAT YAŞAMAYA DEVAM ETMEYE ZORLANMALARI OLDUKÇA GARİP.

~ RAM KARKI, HOLLANDA BHUTAN TOPLULUĞUNUN ESKİ BAŞKANI